

Οι χρησιμοί της Γουόλ Στριτ για το ευρώ και την Ελλάδα

Οι ανησυχίες του Τζορτζ Σόρος για το μέλλον του νομίσματος και οι προφητείες του Νουριέλ Ρουμπινί

Δ ΗΜΟΣΙΕΥΣΗ: 11/03/2012, 05:45 | Τ ΕΛ ΕΥ Τ Α Ι Α ΕΝ ΗΜΕΡΩΣΗ: 11/03/2012, 05:45

Από αριστερά η Σούζαν Ράις, επικεφαλής της αμερικανικής Αντιπροσωπείας στα Ηνωμένα Έθνη, ο Πολ Βόλκερ, πρώην πρόεδρος του FED, ο διεθνής financier και οικοδοσοπότης Στέλιος Ζαββός και ο επενδυτής Τζορτζ Σόρος

Κάθε χρόνο στις αρχές Φεβρουαρίου, λίγες ημέρες μετά τη διάσκεψη του Νταβός, λαμβάνει χώρα τα τελευταία δέκα χρόνια στη Νέα Υόρκη ένα «συμπόσιο των επιφανών της Γουόλ Στριτ» που διοργανώνει ο κ. Στέλιος Ζαββός. Ο κ. Ζαββός καλεί ορισμένες από τις πιο γνωστές προσωπικότητες της πολιτικής και των οικονομικών σε ένα γεύμα που διανθίζεται από «χρησμούς» καθενός εκ των συμμετεχόντων για το μέλλον των χωρών και των αγορών. «Το Βήμα της Κυριακής» εξασφάλισε αποκλειστική πρόσβαση στο εφετινό συμπόσιο και παρουσιάζει τις κύριες θέσεις ορισμένων εκ των κορυφαίων συμμετεχόντων.

Ποιο είναι το μέλλον της Ελλάδας και της ευρωζώνης; Πόσο «βλάπτει» τη Δύση η παγκοσμιοποίηση; Είναι το ευρώ ένα προβληματικό νόμισμα; Αυτά είναι τρία μόνο από τα ερωτήματα που συζητήθηκαν στο «μικρό Νταβός», το ετήσιο γεύμα που διοργανώνει ο κ. Στέλιος Ζαββός στη Νέα Υόρκη. Στο εφετινό γεύμα ακούστηκαν ιδιαίτερα σημαντικοί «χρησμοί» για το μέλλον της Ελλάδας και της Ευρώπης.

Ο μεγάλος επενδυτής κ. Τζορτζ Σόρος δηλώνει ανήσυχος για τον ρόλο και το μέλλον του ευρώ. «Το ευρώ είναι πολύ πιο προβληματικό νόμισμα απ' όσο πίστευα. Δεν είχα συνειδητοποιήσει ότι το ευρώ μπορούσε να σπρώξει τις υπερβολικά δανεισμένες χώρες σε μια κατάσταση αντίστοιχη τριτοκοσμικών χωρών που έχουν δανειστεί σε ξένο νόμισμα» είπε. Κατά τον κ. Σόρος η λιτότητα και οι μεταρρυθμίσεις είναι αναγκαίες, αλλά όχι αρκετές, αφού πρέπει να συμπληρωθούν από οικονομικό ερέθισμα (stimulus), το οποίο, καθώς δεν μπορεί να επιτευχθεί μέσα από αύξηση των ελλειμμάτων, θα πρέπει να οργανωθεί από την ΕΚΤ διά μέσου της «παραγωγής» νέου χρήματος. «Αυτό πρέπει να γίνει γρήγορα, γιατί διαφορετικά η Ευρώπη θα έχει μπροστά της μια χαμένη δεκαετία όπως η Λατινική Αμερική» τόνισε και πρόσθεσε ότι η κατάσταση είναι σοβαρότερη από εκείνη κατά την κρίση της Λατινικής Αμερικής, αφού «η παρατεταμένη λιτότητα μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την πολιτική συνοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Ο πρώην επικεφαλής της κεντρικής τράπεζας των ΗΠΑ κ. Πολ Βόλκερ τόνισε ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες αντιμετώπισαν το ίδιο πρόβλημα με την Ευρώπη πριν από 250 χρόνια. Υπήρχαν πλούσιες Πολιτείες με πλεονάσματα και φτωχές με ελλείμματα, με αποτέλεσμα την πρόκληση ανισορροπιών. Ο τότε πρόεδρος Αλεξάντερ Χάμιλτον αποφάσισε τη δημοσιονομική ενοποίηση των ΗΠΑ. «Η Ευρώπη αντιμετωπίζει σήμερα μια πρόκληση Χάμιλτον, χωρίς έναν Χάμιλτον που να μπορεί να απαντήσει σε αυτήν» είπε. Κατά τον κ. Βόλκερ, πέρα από την ανάγκη δημοσιονομικής ενοποίησης, «η πεμπτοσύνη της λύσης του ευρωπαϊκού προβλήματος είναι η άμεση ανακεφαλαιοποίηση του ευρωπαϊκού τραπεζικού συστήματος».

Ο hedge fund manager κ. Τζον Πόλσον συμφώνησε με τον κ. Σόρος ότι το πρόβλημα είναι το ευρώ, αφού τα κράτη δεν μπορούν να υποτιμήσουν το νόμισμά τους για να αποκαταστήσουν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας τους. Κατά τον κ. Πόλσον η επιλογή της εσωτερικής υποτίμησης στην οποία η Γερμανία έχει καταδικάσει την Ελλάδα, την Πορτογαλία, την Ισπανία, την Ιρλανδία, ακόμη και την Ιταλία, επιτείνει την ύφεση, εκτινάσσει το δημόσιο χρέος, μειώνει τα έσοδα και καθιστά απαραίτητες διαρκείς κεφαλαιακές ενισχύσεις (πακέτα στήριξης) από τις υπόλοιπες χώρες. Κατά συνέπεια το κόστος διατήρησης της ευρωζώνης διαρκώς αυξάνεται. Ο επικεφαλής της ΕΚΤ κ. Μάριο Ντράγκι αναγκάστηκε να «πλημμυρίσει» τις τράπεζες με φθηνή ρευστότητα για να υποστηρίξουν τις αγορές χρέους της Ευρώπης. Κατά τον κ. Πόλσον η Ευρώπη «αγοράζει χρόνο» προσευχόμενη να εφαρμοστούν και να αποδώσουν οι μεταρρυθμίσεις και, αν αυτό δεν γίνει, το κόστος θα αυξηθεί τόσο που θα διαλύσει την ευρωζώνη. «Είναι δύσκολο να πετύχεις τη δημοσιονομική ένωση της Ευρώπης» συμπληρώνει. «Μπορούν οι Γερμανοί και οι Γάλλοι να μεταφέρουν τα φορολογικά έσοδα στις Βρυξέλλες και να αποδεχθούν ότι κάποιος τρίτος θα καθορίζει τη δημοσιονομική και την κοινωνική πολιτική τους;».

Ο «πατέρας του ευρώ» κ. Ρόμπερτ Μαντέλ υπερασπίστηκε το «παιδί» του λέγοντας ότι το νόμισμα παραμένει ισχυρό και σταθερό από την πρώτη ημέρα της γέννησής του και ότι το πρόβλημα οφείλεται στο γεγονός πως το κράτος πρόνοιας σε πολλές χώρες αναπτύχθηκε ταχύτερα από τις δυνατότητες της οικονομίας να το υποστηρίξει. Τόνισε πάντως ότι η ΕΚΤ πρέπει να τυπώσει χρήμα. Με τη σειρά του ο οικονομολόγος κ. Νουριέλ Ρουμπινί επέμεινε ότι η υποτίμηση του νομίσματος είναι αναπόφευκτη και τόνισε ότι για να υποστηριχθεί η περιφέρεια πρέπει να υποτιμηθεί το ευρώ κατά 20%-30% και να δημιουργηθεί το ευρωμόλογο.

Ο πρώην υφυπουργός Εξωτερικών της Μεγάλης Βρετανίας λόρδος Μαρκ Μάλοκ Μπράουν και ο πρώην υπουργός Οικονομικών της Τουρκίας κ. Κεμάλ Ντερβίς επέμειναν στη διαπίστωση ότι η παγκοσμιοποίηση αποδυνάμωσε την παραγωγή και υπονόμωσε την απασχόληση στη Δύση, αλλά το δυτικό βιοτικό επίπεδο υποστηρίχθηκε τα τελευταία 20 χρόνια από την εκτίναξη του δημοσίου, του ιδιωτικού και του τραπεζικού χρέους. Θεωρούν ότι η ρίζα της σημερινής κρίσης βρίσκεται στην ταχύτητα της παγκοσμιοποίησης και εκτιμούν ότι η πρόκληση του 21ου αιώνα είναι ο έλεγχός της με τέτοιον τρόπο ώστε να εξασφαλίζονται η δικαιοσύνη και οι ευκαιρίες στις κοινωνίες. Μάλιστα ο κ. Ντερβίς εκπονεί σχετική έρευνα αυτή την περίοδο στο Brookings Institution όπου είναι αντιπρόεδρος.

Ποιος είναι ο οργανωτής

Ο κ. Ζαββός έχει εργαστεί σε διεθνείς εταιρείες real estate και σε τράπεζες της Γουόλ Στριτ. Είναι απόφοιτος της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών του ΕΜΠ και της Σχολής Διοικητικών Επιστημών του Harvard (MBA). Είναι μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Εξωτερικής Πολιτικής (European Council of Foreign Relations), πρόεδρος του Συλλόγου Ελλήνων Αποφοίτων του Harvard και CEO της Zeus Capital Partners, η οποία με έδρα την Αθήνα επενδύει ιδιωτικά κεφάλαια (private equity) στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Από τις αρχές της δεκαετίας του '80 ο κ. Ζαββός συζητεί με αμερικανούς ακαδημαϊκούς, επενδυτές και τραπεζίτες, οι οποίοι συχνά ταξιδεύουν στην Αθήνα για να μιλήσουν στις εκδηλώσεις του Συλλόγου Ελλήνων Αποφοίτων του Harvard, να συναντήσουν έλληνες πολιτικούς και επιχειρηματίες, και να διερευνήσουν τις δυνατότητες και τις ευκαιρίες επενδύσεων στην Ελλάδα.

Λάθος πολιτικές

Το «Κατηγορώ» του Τζέφρι Σακς κατά της Γερμανίας

«Οι Γερμανοί έκαναν τη χειρότερη διάγνωση της κρίσης. Η ΕΚΤ υπό τον Ζαν-Κλοντ Τρισέ παραλίγο να καταστρέψει τη διατραπεζική αγορά» είπε ο νομπελίστας Οικονομικών κ. Τζέφρι Σακς. «Ο Μάριο Ντράγκι μέσα σε λίγους μήνες έκανε περισσότερα για να σώσει την ευρωπαϊκή οικονομία απ' όσα έκαναν οι σύνοδοι κορυφής σε τρία χρόνια. Η καταστροφή οφείλεται στο γεγονός ότι η ευρωπαϊκή οικονομική πολιτική ελέγχεται από δύο ανθρώπους που δεν μιλούν σε κανέναν και δεν τους μιλάει κανένας, τον Σόιμπλε και τη Μέρκελ, που ακολουθούν τις πιο λάθος πολιτικές επί τρία χρόνια».

Ο κ. Σακς εκτιμά ότι «η ελληνική οικονομία δεν καταρρέει εξαιτίας του ελλείμματος ανταγωνιστικότητας αλλά επειδή δεν παρέχονται πιστώσεις στις επιχειρήσεις, και αυτή η κατάσταση διατηρείται τα τελευταία δύο χρόνια». Κατά τον κ. Σακς «οι Γερμανοί ερμήνευσαν την κρίση μέσα από το πρίσμα της δημοσιονομικής πολιτικής και τη μετέτρεψαν σε μια ηθική ιστορία και όχι ως αυτό που ήταν, δηλαδή μια τραπεζική κρίση. Για να είμαστε ακριβείς, ήταν οι γερμανικές τράπεζες εκείνες που δάνεισαν ολόκληρη την Ευρώπη και είναι υπεύθυνες για το πρόβλημα περισσότερο από κάθε άλλον».

© Δημοσιογραφικός Οργανισμός Λαμπράκη Α.Ε.